

Motion till riksdagen 2025/26:3572

av **Dan Hovskär (KD)**

Återinförande av tolvstegsprogrammet inom Kriminalvården

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt utreda möjligheten att återinföra tolvstegsbehandlingar inom Kriminalvården och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen bör ges i uppdrag att skyndsamt utreda möjligheten att återinföra tolvstegsbehandlingar inom Kriminalvården. Tolvstegsbehandling har sitt ursprung i organisationen Anonyma Alkoholister och är en väl etablerad behandlingsform för personer med missbruks- och beroendeproblematik. Då missbruk av alkohol och droger är en kraftfull riskfaktor för återfall i brott har tolvstegsbehandling sedan början av 1990-talet använts inom svensk kriminalvård i syfte att förebygga intagnas återfall i brott.

Flera internationella studier antyder ett samband mellan tolvstegsbehandling och minskad risk för återfall i brott. En övergripande utvärdering av Kriminalvårdens narkotikasatsning från Brottsförebyggande rådet pekar i samma riktning.

Tolvstegsbehandlingarna har avvecklats inom Kriminalvården, trots kritik mot beslutet. Nu erbjuds bara kortare behandlingar med inriktning på kognitiv beteendeterapi, vilket i sig är bra, men viktiga delar saknas i dagsläget. Det tar tid att göra de livsstilsförändringar som behövs för att komma bort från kriminalitet och narkotika och hitta verktyg för det. Därför bör även olika stödprogram erbjudas såsom Alphakurser.

Fram till avvecklandet bedrevs tolvstegsbehandling på fyra av landets 46 anstalter: Gävle, Hinseberg, Skänninge och Österåker. Skänningeanstalten byggdes med tolvstegsprogrammet i åtanke, med behandlingsrum och möjlighet till separata avdelningar för intagna som valde metoden.

Ett flertal studier visar att intagna som genomgått tolvstegsbehandling under sin anstaltsvistelse har minskad risk att återfalla i brott. För intagna som fullföljt behandlingen är återfallsrisken 17 procent lägre jämfört med klienterna i kontrollgruppen. Resultatet är statistiskt säkerställt. Så tolvstegsprogrammet har gjort stor nytta såväl för den enskilda individen som för samhället. Att på nytt införa tolvstegsprogrammet inom Kriminalvården vore en stor vinst för alla.

Dan Hovskär (KD)